A°: 1825. GEPRIVILEGEERDE N°: (96)

SURINAAMSCHE COURANT.

Voor DONDERDAG den 1st. December 1825.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretary.
den 25e. November 1825.

Met voorkennis en goedkeuring van Zyne Excellentie den Heer Generaal-Majoor en Gouverneur, heeft de Haven-Meester tot zyn Assistent gecommitteerd en gekwalificeerd den Heer JACOB ISAAC SOESMAN.

De Secretaris van het Gouvernement.
J. G. RINGELING.

ZEE—TYDING.

Binnengekomen.

De Noord Amer. Brik *Commerce*, Kapt. R. Evans van *Boston*.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Augustus 1825.

SPANJE.

Madrid *den* 11 *Augustus*. Z. M. de Koning heeft by ordonnantie van den 4 dezer de militaire regtbanken afgeschaft, en bevolen, dat de voor dezelve aanhangige regtgedingen aan den gewonen bevoegden regter zullen worden opgedragen.

De Koning verklaart, dat de woelingen der constitutionelen en de gewapende benden, welke het Ryk doorkruisten, in 1824 het benoemen dier regtbanken onvermydelyk hebben gemaakt en dat Z. M. ook uit dien hoofde, en in weerwil van de meening van zynen raad, dat eene dergelyke regtspleging te zeer met de spaansche zeden en gebruiken streed, daartoe is over gegaan, doch dat de openbare geest thans gunstiger, en de koninklyke vrywilligers beter georganiseerd en gewapend zynde, dan in die dagen, Hoogstdezelve de genoemde buitengewone wyze van regtspleging weder heeft kunnen doen ophouden.

De vergadering der Alcaldes heeft dadelyk bezit genomen van het locaal en de gevangenissen der militaire regtbank van Madrid, en, na verloop van slechts een uur, zyn verscheidene der gevangenen in vryheid gesteld.

— De policie van Madrid is zeer waakzaam tegen de party der Carlisten, welke van hare zyde niets verzuimt, om dezelve policie den voet dwars te zetten.

DUITSCHLAND.

Frankfort *den* 21 *Augustus*. De brieven uit Konstantinopel van den 25sten July, langs den gewonen weg aangebragt, vermelden niets van de tyding van het gevangen nemen van *Ibrahim Bassa* door de Grieken, welke aldaar den 22 July, volgens het zeggen van een door Bucharest gepasseerden courier, zoude zyn aangebragt.— Ook uit Trieste schryft men van den 9 Augustus, dat, ofschoon men nadere brieven uit Corfu had ontvangen van den 23 July, voornoemd berigt tot dien tyd toe in geenen deele was bevestigd.

Volgens de opgave der oostenrykschè dagbladen was *Ibrahim Bassa*, door de Grieken, welke aldaar den 22 July, volgens het zeggen van een door Bucharest gepasseerden courier, zoude zyn aangebragt.— Ook uit Trieste schryft men van den 9 Augustus, dat, of-

schoon men nadere brieven uit Corfu had ontvangen van den 23 July, voornoemd berigt tot dien tyd toe in geenen deele was bevestigd.

Volgens de opgave der der oostenrykschen dagbladen was *Ibrahim Bassa,* na het het recognoseeren van Naupli, ongehinderd en met weinig verlies naar Tripolitza terug getrokken, en had men sedert geene verdere berigten van zynentwege verwonen.— De Turken meenden, dat hy, alvorens verdere operatien te ondernemen, de afdeeling Arnauten zoude afwachten, welke den 7 of 8 uit Navarino is gemarcheerd, ten einde zich met hem te vereenigen.— De dagbladen van Hydra spreken mede van een gevecht, 't welk den 5 July te Tricorfa zoude zyn geleverd, en waarin de Grieken de bovenhand zouden hebben behouden; doch volgens de oostenryksche bladen is dit Tricorfa niet op de gewone kaarten bekend.

Voorts meldt men in de genoemde bladen, dat de vloot van den *Kapudan Bassa* den 10den July by Crioneri, eenige uren beoosten Missolongi, voor anker lag, alsmede dat de vlootvoogd aldaar van den Seraskier berigt had bekomen, dat deze vesting het nog slechts weinige dagen konde houden, en dat *Jussuf*, de turksche bevelhebber van Lepante, troepen had overgescheept, welke Vestitza hadden in bezit genomen; dat voor het overige de groote weg, over Selona, naar Livadie geheel van de grieksche troepen was ontbloot; iets, 't welk bewaarheid wordende, het terugtrekken van *Goura* zoude aankondigen — Meergenoemde bladen voegen er een berigt uit Corfu van den 21 July by, inhoudende dat, de Seraskier den 16 July eenen storm op Missolongi had ondernomen; dat de belegerden den volgenden dag een wapenstilstand hadden verlangd, en dat men den 20 of 21 de overgaaf der vesting verwachtte, doch melden tevens, dat dit berigt nog nadere bevestiging behoeft.

Intusschen heeft men den 9 Augustus in Trieste brieven van Corfu van den 23 July, waarin mede gewag wordt gemaakt van den storm, dien de Seraskier den 16 July op Missolongi had ondernomen, en het gerucht, als of genoemde vesting zich den 17 indedaad zoude hebben overgegeven; weshalve men niet zonder ongerustheid nadere berigten ten dien aanzien te gemoet ziet.

Den 9den July zyn vier grieksche regerings-commissarissen met eenige gewapende manschappen op het eiland Syra gekomen en hebben zy verscheidene kooplieden, verdacht van in verstandhouding te zyn met den Onderkoning van Egypte, en onder dezelve eene welke den vorigen dag van Alexandria was aangekomen, gevangen genomen en naar Naupli gebragt.

Volgens byzondere berigten uit Konstantinopel beklaagt de turksche overheid zich zeer over den bystand, welken Engeland de Grieken thans verleent, en verzekert men, dat een engelsch oorlogfregat niet alleen de Moreoten heeft aangemaand, om tegenstand te bieden, doch dezelve ook leeftogt heeft toegevoerd.

Den 26. In brieven uit Korfu van den 24 July wordt weder melding gemaakt van het verschynen der grieksche vloten onder *Miauli* en *Sachturi* op de kusten van den Peloponesus, in de nabyheid van het eiland Cerigo.

Men heeft in Trieste berigten van Korfu van den 29 July. In dezelve wordt gemeld, dat de Seraskier wel een storm op Missolongi heeft gewaagd, doch dat hy met verlies is afgeslagen. De vroegere berigten van daar van den 21 en 23, als of de vesting Missolongi den 17 zoude hebben willen onderhandelen, worden alsoo tot dus verre niet bevestigd. [In fransche berigten komt mede voor, dat de Seraskier een storm heeft ondernomen, doch met verlies is afgeslagen;— dat hy de belegerden vergeefs vryen aftogt heeft aangeboden, en zich dus gereed maakte, om de werken andermaal te bestoken. In dezelfde berigten komt voor, dat *Goura* defensief ageert en de landengte van Corinthe verdedigt, en dat de Turken, uit Thessalie naar de zyde van

Salona dooordringende, eene gemeenschap met den Seraskier en met *Jussuf* hebben geopend.]

Omtrent *Ibrahim Bassa*, en in 't algemeen aangaande den staat van zaken in 't binnenste van den Peloponesus, wordt niets gemeld.

HAMBURG *den* 26 *Augustus*. Men verneemt uit Weenen van den 17, dat de gemeenschap tusschen genoemde residentie en Konstantinopel zeer levendig is, doch dat het onderwerp der wederzydsche depeches zeer geheim wordt gehouden.

FRANKRYK.

PARYS *den* 28 *Augustus*. Z. M. de Koning heeft den gewezen franschen Consul te Rio Janeire benoemd als Consul generaal by het gouvernement van St. Domingo, op een jaarlyks tractement van 50.000 fr., en den heer *Mollien*, bekend door eene reize in het gemeenebest Columbia, als Vice Consul, op een tractement van 25,000 francken.— Men wil in Havre berigt hebben uit Port au Prince van den 8 July, inhoudende, dat den 3den eene afdeeling fransche oorlogschepen, bestaande uit het fregat *Circé*, de brik *le Rusé* en de schoner *la Béarnaise*,— aldaar ten anker is gekomen; dat de bevelhebber derzelve, de kapitein *Mackau*, dadelyk aan wal is gestapt en door alle de overheden met de meeste minzaamheid is ontvangen; dat de onderhandelingen den 7 July zyn afgeloopen en dat 's Konings ordonnantie den 8, des ochtends den volke is verkondigd;— dat de president *Boijer* en de kapitein *Mackau* elkander in 't openbaar, onder het geroep der menigte van *leve Haïti*, *leve Frankryk*, *leve de onafhankelykheid*, hebben omhelsd;— en dat dadelyk daarop *la Béarnaise* met depeches naar Frankryk is gezeild, (By aldien het bovenstaande in de daad alzoo heeft plaats gehad, zal de dagteekening van het engelsch berigt van den 9 July uit St. Domingo, waarin van dien uitslag geene melding wordt gemaakt, verkeerdelyk zyn opgeheven.)

De *Moniteur* heeeft gisteren het requisitoor van den Procureur-generaal *Bellart* tegens de beide liberale bladen bekend gemaakt. Men ontdekt uit dit opstel, dat het ditmaal geenszins de staatkundige gevoelens dezer beide bladen zyn, welke worden aangeklaagd, doch hunne leeringen betrekkelyk den godsdienst van den Staat. Genoemde magistraatspersoon meent, dat de schryvers, onder den dekmantel van de vryheid der gallicaansche Kerk voortestaan en de huichelary te bestryden, den godsdienst in 't algemeen ondermynen en het athéïsmus en materialismus bevorderen; dat het de pligt des regters is daartegen te waken.

Hy neemt het hun euvel af, dat zy de kloosters afkeuren en de Franciscaner monniken met hatelyke en beleedigende kleuren afschilderen;—dat zy de zuivere oogmerken der missionarissen miskennen en derzelver praktyken in een valsch daglicht pogen voortestellen, en wat des meer zy. By dit requisitoor is gevoegd een cahier, bevattende de zinsneden uit de dagbladen zelve, waarmede het openbaar ministerie de beschuldigingen tracht te bewyzen en goed te maken. Deze zinsneden zyn niet met het requisitoor bekend gemaakt, doch *le Constitutionel* haast zich, zyne lezers te onderrigten, dat de berigten, wegens de geestdrift, waarmede de *Tartuffe*, eenige maanden geleden, zoo te Rouen als elders is ontvangen, er eene voorname rol in spelen.

Wat daar ook van zy, het verwondert alle onpartydigen, dat de Procureur-generaal zich in dit requisitoor heeft laten ontvallen de zinsnede: „In afwachting van de vernietiging van alle godsdienst, roepen zy het protestantismus in;"— even als om de leerstellingen der protestanten daar henen zouden leiden. Zy oordeelen, dat een zoo verheven magistraats-persoon, wel verre van zich door zulk een blinden jesuitischen yver, als in in het geheele opstel doorstraalt, te laten geleiden, de bepaling der grondwet, by welke aan alle eerdiensten gelyke bescherming wordt verzekerd, beter had behooren in 't oog te houden.

— Men vindt in een onzer bladen een byzonder berigt uit Barcelona, inhoudende, dat de orde der spaansche Kapucynen reeds een noviciaat in den omtrek van Marseille heeft gesticht en eerlang ook meerdere noviciaten in andere bisdommen denkt te vestigen.

— Tot groote verwondering van alle beurslieden is het by eene bloote verklaring van het ministerie, dat 'sRyks penningen niet zyn verbonden geworden, om de verliezen te dekken, welke de pogingen, om de 3 pc. renten in de hoogte te dryven, mogten te weeg brengen, gebleven, — en is de schryver, welke den minister en de ontvangers generaal zulk eenen laster heeft pogen aantewryven, geenzins ter verantwoording voor den regter geroepen.

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM Eerste Exploicteur dezer Kolonie, zal op Vrydag den 9e. December 1825 ter Kastelyne van het Hof van *Civile Justitie* by Executie verkoopen.

De volgende Slaven, met namen VALENTYN, SANDER, PRIMO, FLORA, MENU, PATEINTIE, PRINCES, TRUY, LOUISA, COCO of JACOBA, ANNETTE, SABANA, VORTUNA, HENDRIKA, VALENTYN, FREDERIK, ANDRIES, CHRISTIAAN, MARINA en LOUISA, aankomende S. FERNANDES.

Paramaribo den 30 November 1825.

*** Heden Donderdag 1ste. December 1825, namiddag vier uren publieke Vendue ten Sterfhuize van wylen den Heer MONSANTO FILS, van diverse Goederen, en een aanzienlyke parthy Boeken, by Couranten van den 26, 28 en 29 November ll. gemeld.

MOSES DASILVA SOLIS.
Gezw. Klerk.

By de Ondergeteekende te bekomen Wissels getrokken op de Heeren VELDWYK & TELTING te Amsterdam, ter concurrentie van *f* 8000: H. C. 3|| m. na zigt, verzegelde aanbodens zullen aangenomen worden tot Maandag den 5e. December e. k.

U. WILKENS

*** Op goede zekerheid te bekomen plus minus 80 à *f* 1001... adres ter dezer DRUKKERY.

Paramaribo den 28 November 1825.

Te Huur, een Woonhuys met agter Gebouwen, gelegen aan *Graave* of *Soldate Straat*, naast M... DE BAIZE, adres by

J. F. C. BECKER qq.

Paramaribo den 30 November 1825.

By D. S. VON KÖNIGSLÖW, ... gelost de Karga van de Amerikaansche Brik *Commerce*, R. EVANS, bestaande in: Bakkeljauw, Haring, Mackreel, Sperm. ... Zalm, superfine Baltimore Bloem, p. Planken &c. En nog in voorradig: Vleesch, Spek, sperm... Tabak, Compositie Kaarsen, Pik, Theer, en een compleet ... ment Yzer, Koper en Staal ... ter gelyker tyd worden te koop presenteerd, eenige nieuwe Wa... pouten en Lastdragers van 35 Vt. lang.

Paramaribo den 1e. December 1825.

CORDUA & BOEDDINGSH... bieden te koop aan, Lakens, Casimieren, Neger en Lange Pi... Schoenen en Laarzen, fyne Hoeden, *Nieuwe Tuinzaaden*, Canasser, Stoelen in soorten, Patent Olie ... Aam en veele andere ... meer.

Gedrukt ter Gepriviligeerde Gouvernements Drukkery van de Erven J. ...